

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 10.07.2017 r.

PSZ.II.431.28.2017

P.C.P.R. Włoszczowa
WPLYNEŁO 14.07.2017
(data)
L dz ..... 2858 / 17 Ar
(data)

Pani Ilona Nowak
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Wiśniowa 10
29-100 Włoszczowa

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej, która przeprowadzona została w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie w dniach **12-13 czerwca 2017 r.**

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 pkt. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

- 1. Pani Anna Krupa** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 03), upoważnienie nr 489/2017 z dnia 07.06.2017 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów,
- 2. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 491/2017 z dnia 07.06.2017 r.,
- 3. Pani Alicja Saran** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 04), upoważnienie nr 492/2017 z dnia 07.06.2017 r.,

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

4. Pani Katarzyna Arendarska - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 490/2017 z dnia 09.06.2017 r., udział w kontroli w dniu 13.06.2017 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.
2. Kwalifikacje kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.
5. Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.
6. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
7. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
8. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
9. Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
10. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.
11. Zapewnienie przeprowadzania przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

**Za zgodność
z oryginałem**

2

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włocławku

12. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych.
13. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej - informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, za okres dłuższy niż 12 miesięcy
14. Dodatek wychowawczy (500 plus), o którym mowa w art. 115 ust 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
15. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
16. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
17. Kontrola nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
18. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu , o którym mowa w art.187a ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2016 r. do dnia kontroli.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Włoszczowskiego i funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny. Uchwałą Nr XV/87/11 Rady Powiatu Włoszczowskiego z dnia 28.12.2011 r. przyjęto Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie. Zgodnie ze Statutem, PCPR realizuje zadania własne powiatu oraz zadania zlecone ustawowo, wynikające z przepisów prawa m.in. z zakresu pieczy zastępczej. Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Centrum określa Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie nadany Uchwałą Nr 104/12 Zarządu Powiatu Włoszczowskiego z dnia 05.10.2012 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie pełni również funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z Zarządzeniem Starosty Włoszczowskiego Nr 64/11 z dnia 18.10.2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku, gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym w strukturach organizacyjnych PCPR we Włoszczowie powstał Zespół ds. Pieczy Zastępczej, który realizuje zadania organizatora i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Regulaminie ujęto wszystkie zadania powiatu z zakresu pieczy zastępczej, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ad. 1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Zgodnie z art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Uchwałą Nr 8/2015 Zarządu Powiatu Włoszczowskiego z dnia 16.03.2015 r. Program został poddany konsultacjom społecznym. Jak wynika ze

**Za zgodność
z oryginałem**

4

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

Sprawozdania z przeprowadzonych konsultacji, w wyniku przeprowadzonego postępowania konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi i opinie dotyczące programu. W związku z powyższym Uchwałą nr VI/41/15 Rady Powiatu Włoszczowskiego z dnia 27.04.2015 r. przyjęto *Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Włoszczowskim na lata 2015-2017*.

Z analizy rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dokonanej w Programie wynika, że w 2014 r. na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonowało 14 rodzin spokrewnionych, 16 rodzin niezawodowych, 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzinny dom dziecka oraz 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego. Łącznie w rodzinach przebywało 58 dzieci. W Programie wskazano na potrzebę utworzenia nowych zawodowych rodzin zastępczych, w szczególności rodzin specjalistycznych oraz pełniących funkcje pogotowia rodzinnego.

Celem głównym Programu jest zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad dzieckiem i rodziną. Cele szczegółowe dotyczą: wsparcia istniejących form pieczy zastępczej, podniesienia jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej, wsparcia biologicznych rodzin dzieci przebywających w pieczy zastępczej, pomocy w usamodzielnianiu wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

Program określa szereg działań mających na celu osiągnięcie założonych celów m.in. pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze, kontynuowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, doskonalenie zawodowe kadry zajmującej się działaniami z zakresu pieczy zastępczej, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej dziecka, organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym poprzez zapewnienie poradnictwa specjalistycznego.

Program określa termin realizacji poszczególnych działań na lata 2015-2017, wskazuje realizatorów szczegółowych działań oraz partnerów współpracy (np.: Starostwo Powiatowe, MRPiPS, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki pomocy społecznej). W Programie wskazano limit rodzin zastępczych zawodowych.

Źródło finansowania Programu stanowią środki z budżetu powiatu i państwa, samorządów gminnych, samorządu województwa, środki unijne oraz inne źródła. Program zakłada, że rezultatem podjętych działań będzie wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin biologicznych oraz rodzin zastępczych, zapewnienie przysługujących świadczeń i pomocy, wzrost liczby dzieci powracających do rodzin biologicznych, wzrost liczby rodzinnych form

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Iłona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

pieczy zastępczej, zapewnienie pomocy osobom usamodzielnianym oraz zapewnienie rodzinom opieki koordynatorów na odpowiednim poziomie.

Monitoring Programu odbywa się na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zebranych informacji w zakresie kierunków działania ujętych w Programie.

Podsumowując stwierdzić należy, że Program uwzględnia najważniejsze obszary związane z rozwojem pieczy zastępczej w powiecie włoszczowskim.

Zadanie dotyczące opracowania i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej realizowane jest prawidłowo.

Ad. 2. Kwalifikacje kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie pełniące funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu jedną osobę na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jedną osobę na stanowisku pracownika socjalnego, jedną osobę na stanowisku psychologa oraz jedną osobę na umowę zlecenie na stanowisku prawnika.

W trakcie kontroli ustalono, że koordynator rodzinnej pieczy zastępczej posiada kwalifikacje wymagane na stanowisku pracy, zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W teczce akt osobowych koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej znajdowały się zaświadczenia, o których mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2-4 w/w ustawy. Kontrola wykazała, że praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego oraz koordynator nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co jest zgodne z art. 79 w/w ustawy.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 77 ust. 5 w/w ustawy systematycznie podnosił swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną poprzez udział w licznych szkoleniach, warsztatach, konferencjach z tematyki dotyczącej m.in:

- pomocy psychologiczno – pedagogicznej i interwencji kryzysowej,
- pracy z osobą niepełnosprawną,
- pracy z rodziną metodą Genogramu,
- zabezpieczenia dobra małoletnich dzieci odbieranych rodzicom,
- diagnozowania zagrożeń w środowisku rodzin zastępczych i inne.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w ramach poradnictwa zawodowego korzystał ze wsparcia świadczonego przez psychologa zatrudnionego w Centrum,

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr *[Podpis]*
**Za zgodność
z oryginałem**

uczestniczył w ramach konferencji szkoleniowych w warsztatach dotyczących wzmocnienia kompetencji i warsztatu pracy koordynatora (zał. nr 1 str. 3-4).

Zadanie dotyczące kwalifikacji kadry organizatora pieczy zastępczej realizowane jest prawidłowo.

Ad. 3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonuje: 12 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywa łącznie 20 dzieci; 14 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywa łącznie 15 dzieci; 1 rodzina zastępcza zawodowa, w której przebywa 1 dziecko; 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których łącznie przebywa 6 dzieci

Wszystkie dzieci zostały umieszczone w rodzinach zastępczych na podstawie orzeczenia sądu co jest zgodne z art. 35 ustawy. W okresie objętym kontrolą żadna rodzina zastępcza nie została rozwiązana oraz żadna nie pełniła jednocześnie funkcji rodziny zawodowej i spokrewnionej. W powiecie nie funkcjonują rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne ani rodzinny dom dziecka (zał. nr 1 str. 5).

Dwie rodziny zastępcze zawodowe funkcjonują na podstawie Umowy nr 7/2016 z dnia 1.08.2016 r. i Umowy nr 7/16 z dnia 7.04.2017 r. o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, zawartych ze Starostą Włoszczowskim na czas określony 4 lat. Jedna rodzina zawodowa funkcjonuje na podstawie Umowy nr 9/16 z dnia 29.09.2016 r. o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej zawartej ze Starostą Włoszczowskim na czas określony 4 lat. Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego co miesiąc przedstawiają Centrum *Sprawozdanie ze sposobu wywiązywania się z umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego*, w którym zawarte są głównie informacje dotyczące dzieci przebywających w rodzinie (zał. nr 2).

W trakcie kontroli przeanalizowano teczki 5 rodzin zastępczych (w tym 3 rodziny spokrewnione, 1 rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzina niezawodowa). Jak wynika z analizy dokumentacji, wymagania formalne dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostały spełnione. Wszystkie rodziny zastępcze korzystały z przysługujących im świadczeń wynikających z ustawy w związku z umieszczeniem dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Iłona Nowak

Analizie poddano także akta 5 wychowanków znajdujących się w rodzinach zastępczych. W teczkach dzieci znajdowały się wymagane dokumenty m.in. plan pomocy dziecku, protokoły z posiedzenia zespołu dotyczącego oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zaproszenie na w/w zespoły, opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy przesyłane do sądu, notatki służbowe, korespondencja ze szkołami dzieci, kopie planów pracy z rodziną dziecka wspieraną przez asystenta rodziny, opinie psychologiczne dzieci, opinie z PPP, postanowienia sądu dotyczące umieszczenia dziecka w pieczy, informacje dotyczące dzieci z uregulowaną sytuacją prawną kierowane do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego.

Prowadzona dokumentacja, zarówno rodzin zastępczych, jak i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jest kompletna, przejrzysta i systematyczna.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze obejmuje się na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny, których tecki sprawdzono, zostały objęte opieką koordynatora po złożeniu w PCPR we Włoszczowie wymaganego wniosku (zał. nr 3). Na dzień kontroli koordynator miał pod swoją opieką 15 rodzin co jest zgodne z art. 77 ust. 4 w/w ustawy. Z wyjaśnień Dyrektora PCPR (zał. nr 4) wynika, że w przypadku rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora, jego zadania wykonuje Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W PCPR we Włoszczowie w/w zadania zostały powierzone pracownikowi socjalnemu wchodzącemu w skład Zespołu ds. Pieczy Zastępczej. Pracownik socjalny pracujący z rodzinami zastępczymi nie prowadzi postępowań z zakresu świadczeń realizowanych na rzecz rodzin zastępczych. Opieką koordynatora obejmuje się w szczególności nowoutworzone rodziny oraz rodziny, w których zaobserwowano trudności w prawidłowym wykonywaniu powierzonej pieczy. Koordynator odnotowuje swoją pracę w *Karcie Realizacji Zadań Koordynatora związanych z udzielaniem pomocy RZ i RDD w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej* (zał. nr 5).

Zadanie realizowane prawidłowo, powiat zapewnia dzieciom pieczę zastępczą. Działające na terenie powiatu formy pieczy zastępczej funkcjonują prawidłowo.

Ad. 4. i 5. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Wsparcie osób usamodzielnianych odbywa się w zależności od potrzeb usamodzielnianych wychowanków poprzez rozmowy wspierające, pomoc w przygotowaniu niezbędnej dokumentacji, kontakt ze specjalistami.

W okresie objętym kontrolą w powiecie włoszczowskim (zgodnie z informacjami zawartymi w **zał. nr 1 str. 6-10**) w trakcie procesu usamodzielnienia było 6 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 wychowanka z instytucjonalnej pieczy zastępczej (2 wychowanków usamodzielniało się w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, a 4 wychowanków w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W ramach usamodzielnienia: 4 wychowanków otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, 1 wychowanek pomoc pieniężną na usamodzielnienie i 1 wychowanek pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. W jednym przypadku odmówiono przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, w związku z trzykrotną zmianą szkoły i przerwaniem nauki oraz wydano decyzję o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń (**zał. nr 6 i 7**).

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację wszystkich usamodzielnianych wychowanków. W aktach znajdowały się następujące dokumenty: indywidualne plany usamodzielnienia podpisane przez wychowanka, opiekuna usamodzielnienia i zatwierdzone przez Dyrektora Centrum; weryfikacje planów; oświadczenia dotyczące wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia, zgoda/akceptacja opiekuna na pełnienie tej funkcji; oświadczenia o pozostawaniu/rezygnacji z pobytu w rodzinie zastępczej po ukończeniu 18 r.ż. wraz ze zgodą rodziny zastępczej; wnioski o przyznanie pomocy z tytułu usamodzielnienia (na kontynuację nauki, pomoc rzeczową i finansową); wywiady środowiskowe, zaświadczenia potwierdzające kontynuację nauki, decyzje przyznające konkretny rodzaj pomocy; w przypadku zakończenia usamodzielnienia końcowa ocena procesu usamodzielnienia; notatki służbowe i inne pisma oraz dokumenty dotyczące procesu usamodzielnienia.

Wyznaczanie opiekunów procesu usamodzielnienia oraz opracowanie indywidualnych programów usamodzielnienia odbywało się z zachowaniem ustawowo wskazanych terminów. Weryfikacje programu usamodzielnienia dokonywane były w porozumieniu z opiekunem i pracownikiem socjalnym oraz zatwierdzane przez Dyrektora Centrum. Zmiany dokonywane były najczęściej z powodu: rezygnacji z pobytu w rodzinie zastępczej, zmiany miejsca

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

zamieszkania, zmiany opiekuna usamodzielnienia i zmian związanych z edukacją (np. zmiana szkoły, podjęcie nauki na studiach podyplomowych).

Wychowankowie oraz opiekunowie procesu usamodzielnienia na bieżąco informowani są przez Centrum o prawach i uprawnieniach dotyczących usamodzielnienia, konieczności uzupełnienia dokumentów czy zmianie terminu załatwienia sprawy. Decyzje dotyczące przyznania pomocy finansowej w związku z usamodzielnieniem wydawane są z zachowaniem przepisów KPA.

Zadanie dotyczące organizowania wsparcia i finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym realizowane jest prawidłowo.

Ad. 6. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Jak wynika z informacji uzyskanych podczas kontroli na terenie powiatu włoszczowskiego nie funkcjonują rodziny pomocowe i rodzinne domy dziecka.

PCPR we Włoszczowie prowadzi kampanię informacyjną propagując formy rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:

- zamieszczanie na stronie internetowej PCPR oraz Starostwa informacji dotyczących rodzinnych form pieczy zastępczej;
- rozpowszechnianie ulotek i plakatów na terenie powiatu w jednostkach pomocy społecznej, szkołach, urzędzie pracy, ośrodkach zdrowia, innych urzędach;
- wydanie Biuletynu Informacyjnego zawierającego informacje dotyczące wymogów do naboru dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (zał. nr 8).

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad.7. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonuje 1 placówka opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, w której obecnie przebywa 3 dzieci. Zgodnie z informacjami zawartymi w zał. nr 1 str. 10 placówka obecnie jest w procesie wygaszania ze względu na wiek opiekunów. Z tego powodu w placówce nie umieszcza się nowych dzieci, a obecni wychowankowie będą przebywać w placówce do momentu osiągnięcia pełnoletniości. Na terenie powiatu nie funkcjonuje żadna placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Zadanie realizowane prawidłowo.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

Ad. 8. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

a) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

W 2016 r. – 39 osób uczestniczyło w dwóch szkoleniach, w jednym z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych i od substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w drugim na temat: „*Emocje - jak pomóc dziecku radzić sobie z własnymi emocjami*”. W ramach tego szkolenia zorganizowano dodatkowo wyjazdowe grupy wsparcia (**zał. nr 9**). Organizatorem pierwszego szkolenia był Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, a drugiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie. W roku 2017 Centrum zorganizowało szkolenie na temat: „*Zamiast karania - jak wyznaczać granice dziecku bez używania przemocy*”. W szkoleniu uczestniczyło 11 osób. Po szkoleniach, uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające udział w szkoleniu (**zał. nr 10 i nr 11**). Certyfikaty znajdują się w dokumentacji rodzin zastępczych.

Zadanie realizowane prawidłowo.

b) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Zgodnie z art. 76 ust 4 pkt. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy: organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie prowadzi nabór i kwalifikację kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz działalność diagnostyczno-konsultacyjną w tym zakresie. Przed kwalifikacją do szkolenia (dotyczy kandydatów do prowadzenia rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i prowadzenia rodzinnego domu dziecka) muszą zostać spełnione wymagania,

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

o których mowa w art. 42 w/w ustawy. Weryfikacja prowadzona jest w oparciu o dokumentację potwierdzającą spełnianie przez kandydatów określonych wymagań, są to:

- pisemny wniosek kandydatów o ustanowienie ich rodziną zastępczą (**zał. nr 12**);
- oświadczenia o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych; o tym, że nie było wobec nich prowadzone i aktualnie nie toczy się postępowanie sądowe w celu ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej oraz, że nigdy nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, władza nie była im ograniczona ani zawieszona; nie został na nich nałożony obowiązek alimentacyjny przez sąd; nie byli leczeni odwykowo i nie zostali zobowiązani do podjęcia leczenia przez sąd (**zał. nr 13**);
- zapytanie o udzielenie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego – potwierdzające niekaralność;
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- opinia psychologiczna o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (**zał. nr 14**) wystawiona przez psychologa zatrudnionego w Centrum, posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia i 2 - letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym (**zał. nr 15**).

Po weryfikacji w/w dokumentacji (tj. sytuacji osobistej, majątkowej i rodzinnej), dokonywana jest ocena spełniania warunków (**zał. nr 16**) wymienionych w art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wstępna akceptacja kandydatów (**zał. nr 17**). Następnie Centrum wydaje skierowanie na szkolenie, wskazując jednostkę, która prowadzi szkolenia (**zał. nr 18**). W przypadku osób przeszkolonych w 2016 r. - szkolenie prowadzone było przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Nagłowicach.

Ponadto w dokumentacji rodzin zastępczych znajdowały się: opinie pedagogiczne sporządzone przez ORPZ w Nagłowicach (**zał. nr 19**); wniosek o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego, zaświadczenie kwalifikacyjne, świadectwo ukończenia szkolenia (**zał. nr 20**) i zaświadczenia o ukończeniu szkolenia (**zał. nr 21**); świadectwo ukończenia szkolenia uzupełniającego (w przypadku zmiany typu rodziny zastępczej - **zał. nr 22**); wniosek do Starosty o zawarcie umowy, pismo do sądu informujące o wpisaniu rodziny zastępczej do Rejestru osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W okresie objętym kontrolą, przeszkolono 2 rodziny (4 osoby) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W roku 2016 dwie spośród rodzin pełniących już funkcję rodziny zastępczej zostały przekwalifikowane, w tym jedna z rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego na niezawodową, a druga z niezawodowej na zawodową

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włocławku

Za zgodność z oryginałem
mgr Ilona Nowak 12

o charakterze pogotowia rodzinnego. Rodziny przeszły dodatkowe szkolenia uzupełniające, a następnie wydane zostały nowe zaświadczenia kwalifikacyjne.

W roku 2016 przeszkolona została również jedna rodzina zastępcza spokrewniona. Podobnie jak w przypadku rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych prowadzona była procedura mająca na celu ustalić, czy osoby spełniają warunki i wymagania, o których mowa w art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina została przeszkolona według odrębnego harmonogramu indywidualnego planu szkolenia rodziny zastępczej spokrewnionej (zał. nr 23).

Zadanie realizowane prawidłowo. Proces kwalifikacji kandydatów prowadzony rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dokumentacja kompletna i przejrzysta.

c) Rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka za 2016 r. i 2017 r.

PCPR we Włoszczowie prowadzi Rejestr danych o osobach pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Rejestr zawiera wszystkie dane, o których mowa w art. 46 ustawy. W rejestrze prowadzonym na rok bieżący – wpisanych jest 6 rodzin zastępczych, w tym: 3 rodziny zawodowe (dwie o charakterze pogotowia rodzinnego) i 3 niezawodowe.

Rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka – w rejestrze wpisana jest jedna rodzina zakwalifikowana do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Zadanie realizowane prawidłowo. Rejestry prowadzone są prawidłowo i rzetelnie.

Ad. 9 i 10. Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.

a) Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych, a także poprzez organizowanie pomocy wolontariuszy.

Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący RDD okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie
mgr Iłona Nowak

W kontrolowanym okresie pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą została zapewniona przez PCPR we Włoszczowie w szczególności w ramach grup wsparcia. Spotkania odbywały się w regularnych cyklach, również wyjazdowych. Na każde spotkanie rodzina zastępcza otrzymywała zaproszenie ze szczegółową informacją odnośnie dnia, godziny oraz miejsca spotkania. Celem spotkań było wzajemne wspieranie się rodzin zastępczych m.in. poprzez kontakt z innymi rodzinami, poszerzenie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych, pomoc opiekunom zastępczym w ich problemach związanych z opieką nad dziećmi oraz zintegrowanie środowiska rodzin zastępczych. W roku 2016 odbyło się 12 spotkań, natomiast w roku 2017 - 5 spotkań. Tematyka dotyczyła m.in.: odpowiedzialności jaka ciąży na rodzicach zastępczych w kontekście opieki i wychowania dzieci; emocji, które wiążą się z rozstaniem z podopiecznymi gdy dziecko wraca do rodziców biologicznych lub odchodzi do rodziców adopcyjnych; reprezentowania zbyt liberalnego lub zbyt rygorystycznego modelu wychowania dziecka w rodzinie; wpływów kontaktów z rodzicami biologicznymi na dziecko oraz możliwości ochrony dziecka przed negatywnymi skutkami tych kontaktów. Po każdym zebraniu sporządzone zostały notatki oraz lista obecności (zał. nr 24).

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Centrum (zał. nr 25) w kontrolowanym okresie nie wystąpiły okoliczności, które wymagały objęcia opieki nad dziećmi przez rodzinę pomocową, jak również żadna rodzina zastępcza nie korzystała z pomocy wolontariuszy.

Zadanie realizowane prawidłowo.

b) Zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka badań psychologicznych.

Rodziny zastępcze, które są beneficjentami projektu „Stopień wyżej” miały zapewnione badania w ramach projektu, natomiast pozostałe rodziny zastępcze uczestniczą w badaniach przeprowadzanych przez psychologa pracującego w PCPR we Włoszczowie.

Zadanie realizowane prawidłowo.

c) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą.

Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

ORPZ zapewnia rodzinom zastępczym oraz ich dzieciom, a także dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej pomoc psychologiczną, z której mogą skorzystać w siedzibie Centrum od poniedziałku do piątku. Ponadto psycholog wspólnie z koordynatorem odwiedza rodziny w miejscu ich zamieszkania. W dokumentacji rodzin znajdują się notatki ze spotkań z rodziną sporządzane przez koordynatora i psychologa. Jak wynika z informacji otrzymanych w trakcie kontroli (**zał. nr 26**), w kontrolowanym okresie z indywidualnego poradnictwa psychologicznego korzystała 1 rodzina, 2 dzieci oraz 3 usamodzielnianych wychowanków, natomiast z poradnictwa indywidualnego w ramach projektu „Stopień wyżej” korzystało 10 rodzin oraz 7 dzieci. W większości rodzin były to kilkukrotne spotkania. Z indywidualnego poradnictwa prawnego w kontrolowanym okresie skorzystała 1 rodzina, a w ramach programu „Stopień wyżej” skorzystało 10 rodzin, 1 dziecko oraz 5 usamodzielnianych wychowanków (**zał. nr 27**).

Wszystkie spotkania ze specjalistami w ramach projektu „Stopień wyżej” były odnotowywane w *Karcie realizacji zadań psychologa oraz karcie realizacji zadań radcy prawnego* (**zał. nr 28 i 29**).

Zgodnie z informacjami zawartymi w **załączniku nr 1 str. 17**, tematyka wypalenia zawodowego podejmowana jest na spotkaniach w ramach grup wsparcia.

Zadanie realizowane prawidłowo.

d) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Jak wynika z dokumentacji dzieci umieszczonych w pieczy oraz z informacji zawartych w **załączniku nr 1 str. 17**, w kontrolowanym okresie przeprowadzono 61 ocen sytuacji dzieci powyżej 3 r.ż. oraz 23 oceny dzieci poniżej 3 r. ż. W aktach dzieci znajdowały się dokumenty potwierdzające przeprowadzone oceny tj.: protokół z posiedzenia dotyczącego sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z opinią organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a także lista osób uczestniczących w posiedzeniach. Do protokołów dołączana jest również informacja o dziecku, wypełniona przez rodzinę zastępczą. Powyższe oceny były wykonane z zachowaniem terminów oraz

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszowie
[Podpis]
mgr Ilona Nowak

przekazywane do właściwego sądu zgodnie z art. 131 ust. 2 w/w ustawy. Posiedzenia dotyczące oceny odbywają się z udziałem rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodzicami dziecka, co jest zgodnie z art. 130 w/w ustawy (zał. nr 30). Na każdą ocenę powyższe osoby otrzymują pisemne zaproszenie ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi terminu, miejsca i celu spotkania.

Zadanie realizowane prawidłowo.

e) Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

W myśl art. 132 oraz art. 134 w/w ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Pierwsza ocena powinna zostać przeprowadzona nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. W kontrolowanym okresie ORPZ dokonał 15 ocen rodzin zastępczych. Każda rodzina zastępcza jest informowana o terminie i miejscu oceny. Po ocenie zostaje sporządzony protokół. Ocena rodziny zastępczej jest przekazywana rodzinie wraz z zaleceniami do wykonywania funkcji rodziny zastępczej (zał. nr 31).

Zadanie realizowane prawidłowo.

f) Sporządzanie opinii, o których mowa w art. 139 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jak wynika z informacji zawartych w załączniku nr 1 str. 18, w kontrolowanym okresie zostało sporządzonych 11 opinii, w tym w zakresie zasadności przysposobienia dotycząca 1 dziecka, kontaktów dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko w przypadku 5 dzieci, opinie o zasadności przysposobienia zgodnie z art. 139 a ust. 1 pkt. 3 dla 1 dziecka, oraz 4 opinie o braku zasadności przysposobienia dzieci z uregulowaną sytuacją prawną ze względu na więzi emocjonalne łączące małoletnich z opiekunami zastępczymi. W teczkach dzieci znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające sporządzone opinie (zał. nr 32).

Zadanie realizowane prawidłowo.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włodziszowie

mgr Ilona Nowak

g) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W kontrolowanym okresie zgłoszono do ośrodka adopcyjnego informację dotyczącą 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Szczegółowe informacje zawiera tabela zamieszczona w załączniku nr 1 str. 19. W teczkach dzieci znajdowały się dokumenty potwierdzające realizację powyższego zadania (zał. nr 33).

Zadanie realizowane prawidłowo.

h) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej i ich organizacjami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że ORPZ w okresie kontrolowanym współpracował z:

- sądami, (poprzez sporządzanie opinii oraz przesyłanie protokołów z okresowej oceny sytuacji dziecka wraz z informacją o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, kierowanie do Sądu wniosków m.in. o uregulowanie sytuacji prawnej małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej);
- ośrodkami pomocy społecznej (poprzez m.in. wymianę informacji dot. funkcjonowania dzieci i rodziców biologicznych, uczestnictwa w okresowych zespołach do spraw oceny funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w zakresie sporządzania planu pomocy dziecku skoordynowanego z planem pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta);
- szkołami i przedszkolami (poprzez wystosowywanie pism do szkół i przedszkoli celem uzyskania opinii o sytuacji szkolno-wychowawczej dziecka w tym ocen, trudności szkolnych i wychowawczych, współpracy opiekunów ze szkołą, zapraszanie na okresowe zespoły do spraw oceny funkcjonowania dziecka);
- ośrodkiem adopcyjnym (w zakresie zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do adopcji, uczestnictwa w okresowych zespołach do spraw oceny funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej);
- innymi ORPZ w zakresie organizacji szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą, a także z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, służbą zdrowia, policją, ZUS, kuratorami.

Zadanie realizowane prawidłowo.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włocławku

mgr Ilona Nowak

i) Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia staroście oraz radzie powiatu sprawozdanie z efektów swojej pracy.

W trakcie kontroli przeanalizowano *Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie za rok 2016 oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej*. Dokument zawiera informacje dotyczące: rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu, ilości wydanych decyzji, organizacji pieczy zastępczej na podstawie porozumień między powiatami, dzieci z terenu powiatu umieszczonych w pieczy za terenie innych powiatów oraz dzieci z innych powiatów umieszczonych na terenie powiatu włoszczowskiego, wspieranie wychowanków w procesie usamodzielniania, a także finansowanie pieczy zastępczej. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Dyrektora PCPR dokument został przedłożony na XXIX Sesji Rady Powiatu Włoszczowskiego w dniu 30 marca 2017 r.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad. 11. Zapewnienie przeprowadzania przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Jak wynika z informacji uzyskanych podczas kontroli wszystkie dzieci umieszczone w pieczy mają zapewnione niezbędne badania lekarskie w ramach NFZ. PCPR we Włoszczowie pośredniczy w przekazywaniu dostępnej dokumentacji medycznej.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad. 12. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych.

Zgodnie z art. 180 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w pieczy zastępczej. Z informacji zawartej w **zał. nr 1 str. 22-23** wynika, że powiat włoszczowski w roku 2016 finansował świadczenia w przypadku 33 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu, z czego 5 dzieci opuściło pieczę w 2016 r. Ponadto powiat ponosi odpłatność za 18 dzieci przebywających w pieczy zastępczej zorganizowanej na terenie innych powiatów (na podstawie stosownych porozumień), w tym 4 w instytucjonalnej pieczy zastępczej (3 w trakcie zawierania

**Za zgodność
z oryginałem**

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

[Podpis]
mgr Ilona Nowak

porozumienia) oraz 14 w rodzinnej. Miesięczny koszt świadczeń/wydatków ponoszonych przez powiat na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej przedstawiają tabele w **zał. nr 1 str.22-24**.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad. 13. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej - informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

PCPR we Włoszczowie przekazał do biur informacji gospodarczej – informacje dotyczące zaległości rodziców za pobyt 22 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 405 356, 05 zł.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad.14. Dodatek wychowawczy (500 plus), o którym mowa w art. 80 ust. 1a i art. 115 ust 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 80 ust. 1a i art. 115 ust 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 r.ż. w rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W kontrolowanym okresie na terenie powiatu włoszczowskiego wniosek o przyznanie dodatku wychowawczego „500+” złożyło 21 rodzin zastępczych, w których przebywa 41 dzieci oraz jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego, w której umieszczonych było 7 wychowanków (**zał. nr 1 str. 28-32**).

W trakcie kontroli przeanalizowano 8 wniosków o przyznanie dodatku wychowawczego na dziecko, w tym: 7 złożonych przez rodziny zastępcze i 1 złożony przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego. Wniosek rodziny zastępczej zawiera: dane rodziny zastępczej, w której jest umieszczone dziecko (imię i nazwisko, adres), dane dziecka (imię i nazwisko, datę urodzenia, PESEL, obywatelstwo), typ rodziny zastępczej, nr rachunku bankowego, oświadczenia oraz pouczenie (**zał. nr 34**). Natomiast wniosek złożony przez placówkę zawiera: dane dyrektora POW wraz z adresem oraz dane wychowanków przebywających w placówce (imię i nazwisko, PESEL, datę urodzenia, obywatelstwo, uwagi – umieszczenie w POW zgodnie z postanowieniem sądu) (**zał. nr 35**).

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

Z informacji uzyskanej podczas kontroli oraz zawartej w załączniku nr 1 str. 32 wynika, że tylko w jednym przypadku nastąpiła odmowa przyznania dodatku wychowawczego dla osoby, która pełniła funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej. Powodem odmowy przyznania dodatku wychowawczego był fakt niesprawowania opieki nad małoletnim, który samowolnie opuścił rodzinę zastępczą i wyjechał poza granice Polski do miejsca zamieszkania swojej matki. W decyzji odmownej PCPR powołał się na przepis art. 87 ust. 1 ust. 4 w/w ustawy, iż świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a oraz 81, przyznaje się od dnia faktycznego umieszczenia dziecka odpowiednio w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, a w przypadku dodatku wychowawczego nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku, o którym mowa w art. 88 w/w ustawy (zał. nr 36). Mając powyższe na uwadze przyznanie dodatku wychowawczego w sytuacji kiedy dziecko nie przebywa w rodzinie zastępczej PCPR uznał za bezzasadne. Jednocześnie, w związku z zaistniałą sytuacją PCPR zawiadomił Policję i Sąd Rejonowy we Włoszczowie, składając w dniu 06.05.2016 r. wniosek o wszczęcie z urzędu postępowania w przedmiocie rozwiązania rodziny zastępczej (zał. nr 37). Postanowieniem sygn. akt III Nsm 83/16 z dnia 18.10.2016 r. rozwiązano rodzinę zastępczą i umieszczono małoletniego przy matce poddając sposób sprawowania władzy rodzicielskiej nadzorowi kuratora (zał. nr 38).

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad. 17. Kontrola nad ORPZ, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Kontrolę nad realizacją zadań organizatora określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawuje członek Zarządu Powiatu Włoszczowskiego, wyznaczony przez Zarząd na podstawie Uchwały Nr 6/15 Zarządu Powiatu Włoszczowskiego z dnia 4.02.2015 r. w sprawie upoważnienia członka Zarządu Powiatu Włoszczowskiego do sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej (zał. nr 39). Natomiast kontrolę nad rodzinną pieczę zastępczą, rodzinnymi domami dziecka oraz placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego sprawuje Dyrektor PCPR we Włoszczowie na podstawie upoważnienia Zarządu Powiatu udzielonego Uchwałą Nr 95/14 Zarządu Powiatu Włoszczowskiego z dnia 6.10.2014 r. (zał. nr 40).

W okresie objętym kontrolą przeprowadzona została jedna kontrola w ORPZ w zakresie wypełniania obowiązków nałożonych na organizatora zgodnie z w/w ustawą.

zgodność
z planem

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie
mgr Jolanta Nowak
20

W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i niezgodności - nie wydano zaleceń pokontrolnych. Kontrola przeprowadzona była przez osobę upoważnioną.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego we Włoszczowie przeprowadzono jedną kontrolę w roku 2016. Na podstawie upoważnienia dyrektora Centrum - kontrolę przeprowadziła pani Magdalena Stępień - pracownik PCPR we Włoszczowie. Kontrolą objęto zakres dotyczący prowadzenia dokumentacji zgodnie z w/w ustawą i rozporządzeniem w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz weryfikacji zaleceń pokontrolnych. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ad. 15. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Z informacji uzyskanej w trakcie kontroli od Dyrektora PCPR we Włoszczowie oraz informacji pisemnej zwartej w **załączniku nr 1 str.26** wynika, że na terenie powiatu włoszczowskiego w kontrolowanym okresie nie było osób usamodzielniających się opuszczających w/w ośrodki.

Zadanie nie jest realizowane ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

Ad. 16. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

Zgodnie z informacją zawartą w **zał. nr 1 str. 27** powiat włoszczowski nie udzielał pomocy w integracji ze środowiskiem osobom opuszczającym w/w jednostki z uwagi na brak takich osób.

Zadanie nie jest realizowane ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

**Za zgodność
z oryginałem**

Ad. 18. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi.

Powiat włoszczowski w roku 2016 otrzymał dotację w wysokości 13764 zł w ramach Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” na dofinansowanie wynagrodzenia koordynatora. W ramach przyznanych środków sfinansowane zostało częściowo wynagrodzenie jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W miesiącach styczeń – lipiec 2016 z dotacji dofinansowane zostało wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1850 zł brutto, natomiast w sierpniu w wysokości 814 zł brutto (**zał. nr 41**). Koordynator zatrudniony był na podstawie umowy o pracę zawartej w sierpniu 2012 r. (**zał. nr 42**) i wykonuje swoje obowiązki w zadaniowym systemie czasie pracy (**zał. nr 43**). Osoba zatrudniona na stanowisku koordynatora posiada wymagane kwalifikacje i spełnia warunki określone w ustawie. Rozliczenie dotacji przedstawia **załącznik nr 44**.

Zadanie zrealizowane prawidłowo. Dotacja wydatkowana zgodnie z umową i zasadami Programu.

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z Dyrektorem PCPR Włoszczowa, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikiem socjalnym, księgową i kadrową;
- analizy dokumentacji: załącznika do kontroli, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego wystąpienia, Statutu i Regulaminu Organizacyjnego PCPR, informacji pisemnych sporządzonych przez dyrektora na potrzeby kontroli, dokumentacji rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy, dokumentacji usamodzielnianych wychowanków oraz innej dokumentacji dotyczącej zakresu kontroli.

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

Ocena realizacji zadań objętych zakresem kontroli:

- W Regulaminie Organizacyjnym PCPR we Włoszczowie ujęto wszystkie zadania powiatu z zakresu pieczy zastępczej, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- PCPR we Włoszczowie pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w związku z powyższym w strukturach organizacyjnych Centrum powstał Zespół ds. Pieczy Zastępczej.
- Zgodnie z art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat włoszczowski opracował i realizuje *Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Włoszczowskim na lata 2015-2017*.
- Kwalifikacje koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej są zgodne z art. 78 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudniony w Centrum koordynator systematycznie podnosi swoje kwalifikacje oraz korzysta z poradnictwa zawodowego.
- Powiat zapewnia dzieciom pieczę zastępczą w 12 rodzinach zastępczych spokrewnionych, 14 rodzinach zastępczych niezawodowych, 1 rodzinie zastępczej zawodowej oraz 2 rodzinach zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego dla łącznie 42 dzieci. Brak na terenie powiatu rodzinnych domów dziecka oraz rodzin zawodowych specjalistycznych.
- PCPR we Włoszczowie realizuje zadania w obszarze wsparcia i finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym z pieczy zastępczej w sposób prawidłowy, z zachowaniem ustawowych wymogów.
- PCPR we Włoszczowie prowadzi kampanię informacyjną propagując formy rodzinnej pieczy zastępczej poprzez Internet, ulotki i plakaty, biuletyn informacyjny.
- Na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, w której przebywa 3 dzieci, placówka obecnie jest w trakcie wygaszania.
- Na terenie powiatu włoszczowskiego nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
- PCPR we Włoszczowie organizuje szkolenia dla już funkcjonujących rodzin zastępczych oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzi rejestry, o których mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Powiat realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikające z art. 76 w/w ustawy.

**Za zgodność
z oryginałem**

- Dzieci przyjmowane do pieczy zastępczej mają zapewnione badania lekarskie zgodnie z art. 180 pkt. 10 w/w ustawy.
- Powiat ponosi koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej zgodnie z art. 80 i z art. 81 w/w ustawy.
- PCPR we Włoszczowie przekazywało do biura informacji gospodarczej informację o powstawaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, w kwocie 405 356, 05 zł.
- Powiat realizuje zadanie związane z wypłatą dodatku wychowawczego (500 plus), o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.
- Pomoc z zakresu pomocy społecznej i pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia powiat nie realizuje ze względu na brak osób wymagających tego rodzaju pomocy na terenie powiatu włoszczowskiego.
- Kontrolę nad realizacją zadań organizatora określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawuje członek Zarządu Powiatu Włoszczowskiego, natomiast kontrolę nad rodzinną pieczą zastępczą oraz placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego sprawuje Dyrektor PCPR we Włoszczowie na podstawie stosownych upoważnień Zarządu Powiatu Włoszczowskiego
- Powiat realizuje zadania wynikające z rządowego programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” na dofinansowanie wynagrodzeń koordynatorów zgodnie z zawartą umową.

Mając powyższe na uwadze nie wydaje się żadnych zaleceń.

.....
Anne Krupa
 .....
Ania Krawiec
 .....
Katarzyna Arcuszkiewicz
 .....
Alisa Salska
 .....
 (osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWÓDZY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Pasiek
 .....
 ZASTĘPCA DYREKTORA
 WYI (zarządzający kontrolą) POWIATU

DYREKTOR
 Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
 we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
 z oryginałem**